

COMMUNITY LEADERSHIP FOR TIGER CONSERVATION ANSHI- DANDELI

Sahyadri

Wildlife and Forest Conservation Trust (SWIFT)

Nilkund, India

Final Report

(July, 05- June, 06)

Report Submitted to

21ST CENTURY TIGER
giving wild tigers a future

COMMUNITY LEADERSHIP FOR TIGER CONSERVATION ANSHI- DANDELI

Sahyadri

Wildlife and Forest Conservation Trust (SWIFT)
Nilkund, India

Final Report

(June, 05 to July, 06)

Report Submitted to

21ST CENTURY TIGER

giving wild tigers a future

Contents	Page No.
Project Details	2
Acknowledgements	2
Report Summary	3
Project Objectives	4
Description of Activities	4
Exploratory Activities	7
Goals/ Activities for the next year	7
Conservation Accomplishments	8
References	8
Appendices	9

PROJECT DETAILS:

PROJECT TITLE: Community Leadership Conservation for Tiger Conservation - Anshi- Dandeli.

PROJECT LEADER : Balachandra Hegde

STAFF: Permanent: nil, Temporary field staff: 2

COLLABORATORS AND INSTITUTIONAL AFFILIATIONS:

Wildlife Conservation Society, India Program
Center for Wildlife Studies, Bangalore
Wildlife First, Bangalore

PROJECT DURATION: 1st July 2005 – 30th June 2006

Acknowledgements:

The community Leadership for Tiger conservation was made possible with funding support from 21st Century Tiger. The project Team wishes to thank the donors. The project team acknowledges the support and encouragement received from Chief Wildlife Warden, Karnataka Forest Department. The project team also thanks park warden and entire staff of Anshi National Park and Dandeli Wildlife Sanctuary for providing active support and help while implementing this project. Also, the project team would like to thank, Dr. Ullas Karanth, Mr.Samba Kumar, Dr. Jagdish Krishnaswamy and Mr. Sanjay Gubbi of Wildlife Conservation Society, for support and encouragement during implementation of the project.

Final Report to 21st Century Tigers

COMMUNITY LEADERSHIP FOR TIGER CONSERVATION ANSHI- DANDELI

REPORT SUMMARY:

Nurturing local community leaders who care for tigers has been one of the main strategies pursued by Wildlife Conservation Society (WCS). Dr. Ullas Karanth conceptualized this project in 1999, and the WCS India program identified young and highly motivated local youth leaders at four prime tiger landscapes in the Western Ghats of Karnataka to promote tiger conservation through community education. Community Leadership for Tiger Conservation (CLTC) project in Anshi-Dandeli has been a product of this venture. The project was initially started with the help of a WCS grant during 2001, and subsequently was funded by Global Tiger Patrol for a year. 21st Century Tiger has been supporting this project since 2003. The principal investigator and leader of this project Balachandra Hegde, is a local farmer. He is implementing this project in communities around Anshi-Dandeli area with research and analytical support from other senior program staff of WCS-India program.

Community Leadership for Tiger Conservation (CLTC) was started in Anshi National Park (ANP) and Dandeli Wildlife Sanctuary (DWS) to conserve one of the important tiger habitat, TCL - 70, class 3 (long-term priority area) in Western Ghats of Karnataka (WCS, 2006). Two protected areas, viz., Anshi National Park (ANP) and Dandeli Wildlife Sanctuary (DWS), are situated on the northwestern side of the Uttara Kannada district in Karnataka State. These forests are linked to six protected areas in the neighboring states of Goa and Maharashtra. Together this region forms a contiguous forest patch of about 2,200 sq. kms with pockets of intact prime habitat for tigers and other habitat specialist wildlife species.

Community awareness programs like slide shows, nature camps and follow up of the resettlement and boundary rationalization proposals, and supporting conservation activities with forest departments were done during the reporting period.

PROJECT OBJECTIVES:

The CLTC Anshi- Dandeli project aimed to achieve the following objectives during the period:

1. Continue conservation efforts initiated under CLTC during the previous project years
2. Mobilize community support and build local conservation leadership in the villages to support a long-term conservation activity in the area.
3. Provide inputs and follow up with the concerned government agencies for voluntary resettlement project and consolidation of habitat.

DESCRIPTION OF ACTIVITIES/PROGRESS:

EDUCATIONAL PROGRAMS ON WILDLIFE CONSERVATION

Nature camps:

Eight nature camps were conducted for students of primary and secondary schools. Importance of tiger conservation, along with importance of wildlife, forests, and water, were discussed. A hike inside the forests, to educate students about wildlife, hydrologic value of forests and forest ecology was an integral part of the camp activities. Competitions, quiz and other activities were also included. Each camp lasted for about three days. Two camps were organized for students from other parts of the state. About 120 students, 20 teachers and 15 villagers participated in these camps.

Evaluation of all these camps was done using different methods. Post cards were distributed to all students and were asked to write a letter to their friends/ relatives about the conservation. Parents were asked to report back about the change in attitudes and awareness levels because of the camps. This method gave us a direct feed back about the camps. Sixty percent of the students and eighty percent of the parents gave positive responses about the experiences of camps.

Slide Shows /Awareness programs:

A series of slide shows were conducted in 20 schools situated in and around Anshi National Park and Dandeli Wildlife Sanctuary. The major focus of the slide shows were tiger conservation and importance of protected areas in wildlife conservation and responsibilities of local people in conserving wildlife and forests especially tigers.

Ten public awareness camps with slide shows were conducted in villages located inside the park. All these programs were conducted on the eve of other social gatherings, like meetings of self help groups and local festivals. Importance of Wildlife conservation in the region and responsibilities of local people towards conserving wildlife, forest and ecosystem services were discussed in each of the meetings. About 300 people from 10 villagers were involved in these slide shows.

Community awareness programs:

Five formal meetings and several informal meetings with villagers of Dandeli Wildlife Sanctuary (DWS) and Anshi National Park (ANP) were conducted during the reporting period. During these meetings, issues like voluntary resettlement of villages from within the prime wildlife habitat to other sites, crop damage by wildlife and compensation, supporting protection system, minimizing the damage during Non-timber Forest Produce (NTFP) collection etc were discussed.

Awareness about NTFP extraction: Over harvesting of NTFPs like *Garcinia spp.*, honey (*Apis dorsata* and *Apis cerena*), dhoop (Resins of *Canarium strictum*, *Vateria indica*, *Boswellia sarata*, *Albanthus malabarica*) is one of the the major threats in the region. The project leader created awareness about the dangers of destructive harvesting through discussions and slide shows.

Fire Protection: Six meetings were organized in villages to create awareness about the threat to wildlife and wildlife habitat from destructive forest fires. A slide show and post-show discussions were organized in the village and the audience included forest officials.

The Forest Department came forward to support local youth with incentives for protecting forest from fires. Based on anecdotal evidence, this helped in reducing the occurrence of fire in the forest.

Building up a dedicated volunteer group:

Number of volunteers participating in the camps and other activities is increasing gradually. Six youths from villages inside the park and about 15 from other areas adjacent to the park have been participating actively in conservation efforts. Five journalists, (both freelance and regular) are also involved.

Religious festivals: As we did in earlier years, this year also we conducted awareness campaigns during two religious festivals, which are conducted inside the protected areas. About 10 million people visited the park during this festival. Awareness campaign with pamphlets helped in spreading the conservation message to most of these pilgrims.

Voluntary resettlement:

A committee for drafting the proposal for voluntary resettlement was constituted including villagers, forest officials and the project leader. This committee is meeting regularly and is discussing the progress of the project proposal. Project leader is regularly in contact with senior officials as a follow up process.

Additional details about the project were regularly given by the project leader whenever the government officials requested such information. The project leader is working towards convincing the local politicians about the benefits of voluntary resettlement to both people and wildlife, and the need for speedy implementation in order to meet the aspirations of people as well as to secure critical wildlife habitat.

A **boundary rationalization** proposal prepared by the project leader was accepted by the forest department and has been sent to state government for approval. Regular follow up of the process with forest officials is being done by the project leader. However, the process is taking longer than expected because of bureaucratic bottlenecks.

Recently a detailed survey of the tiger distribution in the area was conducted by Centre for Wildlife Studies, preliminary findings revealed that the proposed area to be included in the protected area has moderate levels of prey base and supports a small breeding population of tigers.

Interaction with forest department staffs: Regular contact with forest officials was maintained to discuss conservation issues and monitor progress on pending activities. During this reporting period, 22 meetings were held with different officials.

EXPLORATORY ACTIVITIES: Project leader participated in the ongoing statewide survey of distribution of tigers in Karnataka state. He also participated in Line transects survey conducted by Wildlife Conservation Society and Centre for Wildlife Studies in Nagarahole National Park and Educational workshop on “Teachers for Tigers“ conducted by WCS, New York staff. Participation in the scientific, occupancy based survey of tigers and prey has enhanced his capacity to conduct scientific monitoring of tiger and its prey at Dandeli-Anshi.

Besides project leader was active in other local conservation issues such as proposed hydroelectric dams and thermal power stations.

PROBLEMS AND CONSTRAINTS:

Nil

GOALS / ACTIVITIES FOR THE NEXT YEAR:

- Continue conservation monitoring activities.
- Follow up work of voluntarily resettlement of people and boundary rationalization proposals.
- Conduct study to collect baseline data about the proposed additional area.

CONSERVATION ACCOMPLISHMENTS:

- Students who participated in the nature camps voluntarily rejected wild meat at home and few among them were even successful in convincing their parents to stop eating wild meat. Otherwise hunting wildlife for wild meat is a major threat to tiger conservation in this part.

REFERENCES:

- WCS, 2006: The challenge to save wild tigers and tiger lands, Part 1: A users guide to setting priorities for the conservation of wild tigers : 2005-2015
- Hegde Balachandra, 2002: Conservation status of Anshi National Park and Dandeli Wildlife Sanctuary. Report submitted to Wildlife Conservation Society India Program.

Appendix – 1

Photo images of project activities during July 2005- June 2006

Students discussing with project leader at a nature camp

Students interacting with resource persons during a nature camp

Forest officials (above) and NGO members interacting with local people (below) for effective fire protection measures in and around the Park.

A slide show being arranged in a village

A slide show for local youth

Project Leader explaining about importance of forest ecosystem during nature trails

Drying of *Garcinia gummi-gutta* a commercial harvested NTFP (Inset: Fruits of *G. gummi-gutta*)

Collection of Cinnamon leaves (Inset: Storing leaves in gunny bags)

Fuel wood collection (Inset: Storage of fuel wood)

Photos: Balachandra Hegde

Appendix 2 News Paper clippings

ಕಾರವಾರ: ವನ್ಯಮೃಗ ಚರ್ಮ ಮಾರಾಟ ಜಾಲ ಪತ್ತೆ

ಪೊಲೀಸರು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ವನ್ಯಮೃಗ ಚರ್ಮ ಮತ್ತು ಬಂಧಿತ ಆರೋಗ್ಯ ಗೌಸ್ ಇಮಾಮ್ ಸಾಹ್ (ಒಳಚಿತ್ರ).

ಕದ್ದಾ, ಅಣ್ಣ, ದಾಂಡೇಲಿ ಭಯಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿ 'ಶಿಕಾರಿ'

ಕಾರವಾರ: ಪಶ್ಚಿಮ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ವನ್ಯಮೃಗಗಳನ್ನು ಕೊಂದು ಬಿಟ್ಟ ಹಾಗೂ ಹೊರ ಬಿಟ್ಟಲ್ಲಿ ಅವೆಗಳ ಚರ್ಮ ಮತ್ತು ಕೋರಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಜಾಲ ಭೇದಿಸುವ ಮೊದಲನೆಯ ಮಟ್ಟದ ಪೊಲೀಸರಾದ ಪೊಲೀಸರು ಮೀಸಲಾತಿ ಭೂಮಿ ಸೀಮೆಗೆ, ಇದೇ 11ರಂದು ಕಾಲಾಂತರ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಕಾಣಾ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಹೊಸಕೋಟೆ ಕ್ಷೇತ್ರ ದಾಂಡೇಲಿಯ ಪ್ರದೇಶದ ಗೌಸ್ ಇಮಾಮ್ ಸಾಹ್ (48) ಎಂಬವರನ್ನು ಬಂಧಿಸಿದಾಗಿದೆ. ದಾಂಡೇಲಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಂದಿದ್ದ ವನ್ಯ ಮೃಗದ ಚರ್ಮ ಮತ್ತು ಕೋರಗಳನ್ನು ಕಾರವಾರದ ಪೊಲೀಸರಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿಸಿದ್ದು ಮಾಹಿತಿ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯವರು ಮತ್ತು 5

ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ವನ್ಯಮೃಗಗಳನ್ನು ಕೊಂದು ಬಿಟ್ಟ ಹಾಗೂ ಹೊರ ಬಿಟ್ಟಲ್ಲಿ ಅವೆಗಳ ಚರ್ಮ ಮತ್ತು ಕೋರಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಜಾಲ ಭೇದಿಸುವ ಮೊದಲನೆಯ ಮಟ್ಟದ ಪೊಲೀಸರಾದ ಪೊಲೀಸರು ಮೀಸಲಾತಿ ಭೂಮಿ ಸೀಮೆಗೆ, ಇದೇ 11ರಂದು ಕಾಲಾಂತರ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಕಾಣಾ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಹೊಸಕೋಟೆ ಕ್ಷೇತ್ರ ದಾಂಡೇಲಿಯ ಪ್ರದೇಶದ ಗೌಸ್ ಇಮಾಮ್ ಸಾಹ್ (48) ಎಂಬವರನ್ನು ಬಂಧಿಸಿದಾಗಿದೆ. ದಾಂಡೇಲಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಂದಿದ್ದ ವನ್ಯ ಮೃಗದ ಚರ್ಮ ಮತ್ತು ಕೋರಗಳನ್ನು ಕಾರವಾರದ ಪೊಲೀಸರಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿಸಿದ್ದು ಮಾಹಿತಿ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯವರು ಮತ್ತು 5

News clippings explaining the illegal trade of wildlife skins around the PAs

ದಾಂಡೇಲಿ ಹುಲಿ ಯೋಜನೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ವಿಳಂಬ?

□ ರಾಘವೇಂದ್ರ ಬೆಟ್ಟಕೊಪ್ಪ

ಶಿರಸಿ: ಪರಿಸರ ಮಹತ್ವದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲೇ ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ದಾಂಡೇಲಿ ಅಭಯಾರಣ್ಯ ಮತ್ತು ಅಣ್ಣ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯ ಉದ್ಯಾನಗಳು ಸೇರುತ್ತವೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಹುಲಿಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಎರಡೂವರೆ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಸರಕಾರದಿಂದ ತಾತ್ಕಿಕ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆದಿದ್ದ 'ಹುಲಿ ಯೋಜನೆ' ಇನ್ನೂ ಜಾರಿಯಾಗಿಲ್ಲ.

ಸರಿಸ್ವಾದ ಅಭಯಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಹುಲಿಗಳು ಕಾಣೆಯಾದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಹುಲಿಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೆ ಹುಲಿ ಯೋಜನೆಗಳು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತವೆ ಎಂದು ಪ್ರಧಾನಿ ಮನಮೋಹನ್ ಸಿಂಗ್ ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ವನ್ಯಜೀವಿ ಪ್ರಿಯರು ಮಿಷಿಗೊಂಡಿದ್ದರು.

ಆದರೆ ದಾಂಡೇಲಿ, ಅಣ್ಣಿಯಂತಹ ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ, ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಪರಿಸರ ವಲಯದ ಹುಲಿಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೆ ಯೋಜನೆ ಇನ್ನೂ ಕೈಗೊಂಡದ ಕನಸು.

2003 ಜನವರಿ 23ರಂದು ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಿನ ಕೇಂದ್ರ ಅರಣ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಟಿ. ಆರ್. ಬಾಲು ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆ ನಿರ್ದೇಶಕ ಮಂಡಳಿಯ 37ನೇ ಸಭೆ ನಡೆಯಿತು. ಅಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಪ್ರಮುಖ 8 ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹುಲಿ ಯೋಜನೆ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ತಾತ್ಕಿಕ ಒಪ್ಪಿಗೆ ನೀಡಲಾಗಿತ್ತು. ಬಳಿಕ ಆರ್ಥಿಕ, ಪರಿಸರ ಮಂತ್ರಾಲಯಗಳು, ಆಯಾ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರ ಹಸಿರು ನಿಶಾನೆ ತೋರಿದ್ದವು.

ಮಾಜಿ ಪ್ರಧಾನಿ ದಿ. ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿ ಸ್ಮಾರ್ಕೋಗಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ

ವನ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಮನಗಂಡು ವನ್ಯಜೀವಿ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು 1972ರ ಸುಮಾರಿಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲೂ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿದರು. ಹುಲಿ ಯೋಜನೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ 1973ರ ವೇಳೆಗೆ ಜಾರಿಗೆ ಬಂತು. 1974ರ ವೇಳೆಗೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ಬಂಡಿಪುರ ಮತ್ತು ಭದ್ರಾ ವನ್ಯಜೀವಿ ತಾಣದಲ್ಲೂ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಂಡಿತು. ದಾಂಡೇಲಿ ಹುಲಿ ಯೋಜನೆ ದೇಶದ 28ನೆಯ ಹುಲಿ ಯೋಜನೆ.

ಇಂದು ದಾಂಡೇಲಿ, ಅಣ್ಣಿ ಪ್ರದೇಶ ಅರಣ್ಯ-ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಎರಡೂ ಕಡೆ ತೂಗಾಡುತ್ತಿದೆ. ಆನೆ, ಕಾಳಂಗಸರ್ಪದಿಂದ ಹಿಡಿದು ನಾನಾ ವನ್ಯಜೀವಿಗಳು, ಅಮೂಲ್ಯ ಸಸ್ಯಗಳು ಇಲ್ಲಿವೆ. ಗೋವಾದ 5, ಏಷ್ಯಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಒಂದು ಅರಣ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಇವುಗಳ ಸಹವರ್ತಿಗಳಾಗಿವೆ. ಹಿಂದಿದ್ದಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಹುಲಿಗಳಿವೆ. ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಪ್ರಕಾರ 12 ಹುಲಿಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಈಚೆಗೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಮೀಕ್ಷೆ ನಡೆದಿಲ್ಲ.

ಹುಲಿ ಯೋಜನೆ ಬಂದರೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಉದ್ಯಾನ, ಅಭಯಾರಣ್ಯ ಮತ್ತು ಹೊರ ರಾಜ್ಯಗಳ ಅರಣ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ತಾಣಗಳಿಗೂ ಆದ್ಯತೆ ದೊರಕಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೆ, ವನ್ಯಜೀವಿ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಕೆನರಾ ವೃತ್ತದಲ್ಲಿ ಈ ಹಿಂದೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ ವರ್ಮಾ ಮತ್ತು ರೈ ಇದೀಗ ಅರಣ್ಯ ಭವನದಲ್ಲಿ ಉನ್ನತಾಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ತಳೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಹುಲಿ ಯೋಜನೆಯ ವಿಳಂಬದಿಂದಲೇ ಹುಲಿಗಳು ಮತ್ತಷ್ಟು ವಿರಳವಾಗದಿರಲಿ!

ಬಿ.ಎ. ಕೊಂ -

Appendix -3.

Pamphlets distributed among villagers during religious festivals.

ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲಿ ಮನವಿ

ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬಸವೇಶ್ವರರು, ಉಳವಿಯ ಸುಂದರ ಅರಣ್ಯ, ವನ್ಯಜೀವಿಗಳು ಮತ್ತು ನೈಸರ್ಗಿಕ ಗುಹೆಗಳಿಂದಾಗಿಯೇ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು ನೆಲೆಸಿದ್ದರು. ಸುತ್ತಲಿರುವ ಈ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪತ್ತಿನಿಂದಾಗಿಯೇ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರ ಒಂದು ಪವಿತ್ರ ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ವನ್ಯಜೀವಿಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯೇ ಶ್ರೀ ಚನ್ನ ಬಸವೇಶ್ವರರ ನಿಜವಾದ ಸೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಉಳವಿಯ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಪ್ರದೇಶವು ದಾಂಡೇಲಿ ಅಭಯಾರಣ್ಯ ಮತ್ತು ಅಣಶಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನದ ಭಾಗವಾಗಿದೆ.

- ★ ಕಾಡಿಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚಬೇಡಿ.
- ★ ಜಿಂಕೆ, ಕಡವೆ, ಕಾಡುಕುರಿ, ಕಾಡುಕೋಳಿ ಮೊದಲಾದ ವನ್ಯಜೀವಿಗಳ ಶಿಕಾರಿ ಮಾಡುವುದಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಬೆದರಿಸುವುದಾಗಲೀ ಮಾಡಬೇಡಿ.
- ★ ಗಿಡ-ಮರ-ಬಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಕಡಿಯಬೇಡಿ.
- ★ ಕಾಡಿನ ಮಧ್ಯೆ ವಾಹನಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಗಲಾಟೆ ಮಾಡಬೇಡಿ.
- ★ ಎಲ್ಲೆಂದರಲ್ಲಿ ಕಸ-ಕಡ್ಡಿ, ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್‌ಗಳನ್ನು ಎಸೆಯಬೇಡಿ.
- ★ ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳನ್ನು, ನದಿಗಳನ್ನು ಕಲುಷಿತಗೊಳಿಸಬೇಡಿ.

ಇವುಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿದರೆ, ವನ್ಯ ಜೀವಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕಾನೂನು, 1972 ರ ಪ್ರಕಾರ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗುವಿರಿ. ಯಾರಾದರೂ ಅಕ್ರಮ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡು ಬಂದರೆ ಕೂಡಲೇ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಉಪ ಅರಣ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ದಾಂಡೇಲಿ ವನ್ಯ ಜೀವಿ ವಿಭಾಗ, ದೂರವಾಣಿ : (8284) 231585 (ಕಛೇರಿ) ಇವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ.

ಇದು ನಮ್ಮ ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಪರಿಸರ. ಹುಲಿ, ಆನೆ, ಚಿರತೆ, ಗರುಡ (ಹಾರ್ನ್ ಬಿಲ್) ಮೊದಲಾದ ಅಪರೂಪದ ವನ್ಯ ಜೀವಿಗಳ ತಾಣ.

ಈ ಕಾಡಿನ, ವನ್ಯ ಜೀವಿಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ನಮ್ಮ ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಭವಿಷ್ಯದ ಸಂರಕ್ಷಣೆ.
ಈ ಕಾಡಿನ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಮೂಲಕವೇ ಶಿವನ ಸೇವೆಗೈಯೋಣ ಬನ್ನಿ.

ಸಹ್ಯಾದ್ರಿ
 ವನ್ಯ ಜೀವಿ ಮತ್ತು
 ಅರಣ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ತಂಡ

ದಾಂಡೇಲಿ
 ವನ್ಯ ಜೀವಿ ವಿಭಾಗ
 ಕರ್ನಾಟಕ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆ

21st CENTURY TIGER
 Growing wild tigers & future

ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲಿ ಮನವಿ

ಕವಳಾ ಗುಹೆ ಸುಣ್ಣದ ಶಿಲೆಯಿಂದಾದ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಗುಹೆ. ಸುತ್ತಲಿರುವ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತಿನಿಂದಾಗಿಯೇ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರ ಒಂದು ಪವಿತ್ರ ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಪರಿಸರ ವನ್ಯ ಜೀವಿಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯೇ ಶ್ರೀ ಕವಳೇಶ್ವರನ ನಿಜವಾದ ಸೇವೆ.

ಕವಳ (ಸಿದ್ಧನ ಗವಿ) ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಪ್ರದೇಶವು ದಾಂಡೇಲಿ ಅಭಯಾರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಆದ್ದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ

- ★ ಕಾಡಿಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚಬೇಡಿ.
- ★ ಜಿಂಕೆ, ಕಡವೆ, ಕಾಡುಕುರಿ, ಕಾಡುಕೋಳಿ ಮೊದಲಾದ ವನ್ಯಜೀವಿಗಳ ಶಿಕಾರಿ ಮಾಡುವುದಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಬೆದರಿಸುವುದಾಗಲೀ ಮಾಡಬೇಡಿ.
- ★ ಗಿಡ-ಮರ-ಬಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಕಡಿಯಬೇಡಿ.
- ★ ಕಾಡಿನ ಮಧ್ಯೆ ವಾಹನಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಗಲಾಟೆ ಮಾಡಬೇಡಿ.
- ★ ಎಲ್ಲೆಂದರಲ್ಲಿ ಕಸ-ಕಡ್ಡಿ, ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್‌ಗಳನ್ನು ಎಸೆಯಬೇಡಿ.
- ★ ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳನ್ನು, ನದಿಗಳನ್ನು ಕಲುಷಿತಗೊಳಿಸಬೇಡಿ.

ಇವುಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿದರೆ, ವನ್ಯ ಜೀವಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕಾನೂನು, 1972 ರ ಪ್ರಕಾರ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗುವಿರಿ. ಯಾರಾದರೂ ಅಕ್ರಮ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡು ಬಂದರೆ ಕೂಡಲೇ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಉಪ ಅರಣ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ದಾಂಡೇಲಿ ವನ್ಯ ಜೀವಿ ವಿಭಾಗ, ದೂರವಾಣಿ : (8284) 231585 (ಕಛೇರಿ) ಇವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ.

ಇದು ನಮ್ಮ ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಪರಿಸರ. ಹುಲಿ, ಆನೆ, ಚಿರತೆ, ಗರುಡ (ಹಾರ್ನ್ ಬಿಲ್) ಮೊದಲಾದ ಅಪರೂಪದ ವನ್ಯ ಜೀವಿಗಳ ತಾಣ.

ಈ ಕಾಡಿನ, ವನ್ಯ ಜೀವಿಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ನಮ್ಮ ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಭವಿಷ್ಯದ ಸಂರಕ್ಷಣೆ.
ಈ ಕಾಡಿನ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಮೂಲಕವೇ ಶಿವನ ಸೇವೆಗೈಯೋಣ ಬನ್ನಿ.

ಸಹ್ಯಾದ್ರಿ
ವನ್ಯ ಜೀವಿ ಮತ್ತು
ಅರಣ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ತಂಡ

ದಾಂಡೇಲಿ
ವನ್ಯ ಜೀವಿ ವಿಭಾಗ
ಕರ್ನಾಟಕ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆ

21ST CENTURY TIGER
SUPPORTING WILDLIFE CONSERVATION & SUSTAINANCE